

Mededelingen inzake het Boswezen, de Houtvoorziening en de Jacht

DIKHOUT EN PLANKEN

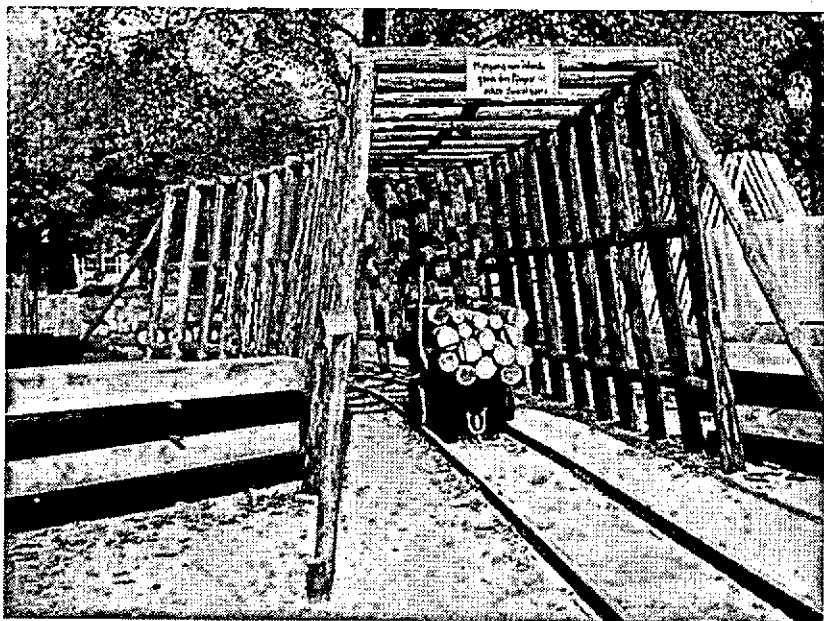
(Van onze verslaggever)

Onder deze naam werd een tentoonstelling georganiseerd door het Houtvoorlichtings-Instituut, welke gedurende de maanden September en October te Amsterdam is gehouden. Uw verslaggever is er heen gegaan en het kostte hem eerst enige moeite om op het grote Museumplein, dat door zijn verbouwing tot verkeersslagader van Amsterdam op dat ogenblik nog wijder leek dan het is, de juiste plaats te ontdekken. In een hoek, aan de voet van het Rijksmuseum, ontwaarde hij vele stapels hout, welke men a priori bij een verbouwing van een stadsgedeelte normaliter zou mogen verwachten. Doch bij nadering bleek er iets bijzonders aan de hand te zijn. Allereerst was het niet alleen gezaagd en behakt hout wat er lag,

doch ook zware ronde klossen, hetgeen bij stedelijke verbouwingen minder gebruikelijk is. Dat dit terrein was omheind met dik touw, is voor zo'n houtopslagplaats zeker niet ongewoon, doch de rood-wit-blauwe vlaggen, die rondom waren aangebracht, alsmede de aanwezigheid van een grote tent, wezen er toch wel duidelijk op, dat hier inderdaad de bewuste tentoonstelling moest zijn.

Wij zijn er in gegaan en verbaasden ons allereerst over de vrije toegang, wat voor een tentoonstelling, zeker in onze hoofdstad, wel iets heel bijzonders is en voorts over de uitstekend uitgevoerde catalogus, waarvoor slechts f 0.25 verschuldigd was. Deze laatste bevat een schat van gegevens betreffende de eigenschappen en het gebruik van alle tentoongestelde houtsoorten en meesd zich voorstellen, dat menig op het vak bosexplootatie gesjeesd student beter beslagen ten ijs zou zijn gekomen als hij dit boekje tevoren zou kunnen hebben bestudeerd. Uw verslaggever heeft het dan ook prompt na thuiskomst in zijn boekenkast geplaatst.

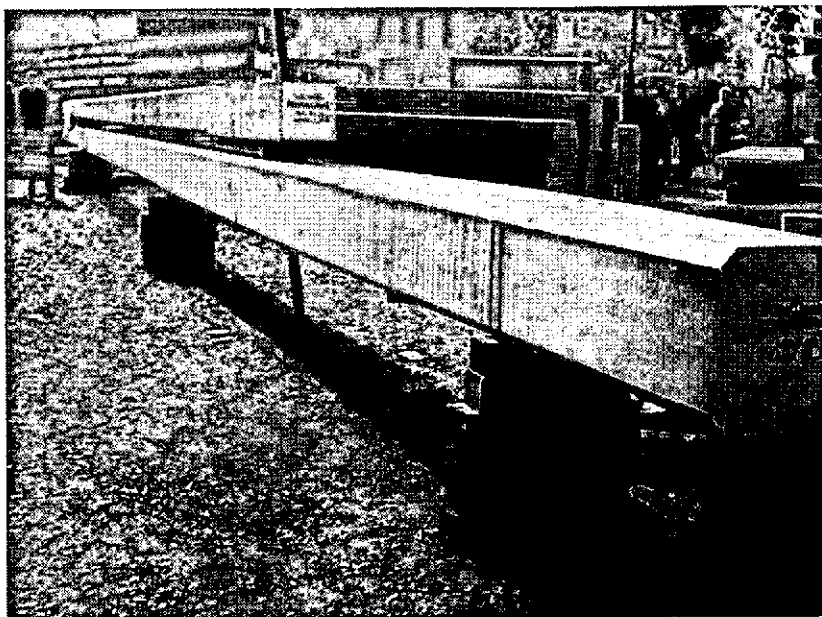
Het Houtvoorlichtings-Instituut heeft deze tentoonstelling willen houden met het doel de gebruikers van hout te laten zien welke houtsoorten in Nederland, hetzij na invoer uit het buitenland, hetzij van eigen bodem, geregeld op de markt worden aangeboden. Hierbij dient terstond te worden gezegd, dat aan het inlands hout een grote plaats was ingeruimd, ongetwijfeld groter dan uit de verhouding van deze groep tot het gehele houtverbruik van ons land zou volgen. In dit licht gezien behoeft het ons niet te verwonderen, dat een afzonderlijke inlands-houtdag een van de hoogtepunten van de tentoonstelling vormde. Op 7 October j.l. kwamen daartoe talrijke door de Algemene Vereniging „Inlands Hout” genodigde vertegenwoordigers van de grote houtverbruikers in het Parkhotel bijeen, waar zij na begroeting door de voorzitter, de heer A. C. van Dam, een voordracht over „De betekenis van het inlands hout” van Ir H. W. Schenkenberg van Mierop beluisterden.

De heer Van Mierop wees erop, dat de kwaliteit van in ons land gegroeid hout nog dikwijls wordt onderschat. Dit wordt veroorzaakt, doordat steeds een vergelijking wordt gemaakt met de superieure kwaliteit

van het geïmporteerde buitenlandse hout. Aan het buitenlandse hout wordt in verschillende gevallen de voorkeur gegeven, omdat het vele goede eigenschappen in zich verenigt en het gemakkelijk is te verkrijgen, zij het tegen hoge prijzen. Bij gebruik van hout moet men zich de vraag stellen, op welke van de technische eigenschappen van het hout de nadruk moet worden gelegd in verband met het doel waarvoor men het hout bestemt. Dan eens zal de rechtheid, dan weer de hardheid, taaiheid, duurzaamheid, splijtbaarheid of een andere eigenschap of een combinatie daarvan de doorslag moeten geven.

Het is gebleken dat bij verschillende in ons land gegroeide houtsoorten, zoals eik en groveden, de technische eigenschappen niet bij buitenlands hout ten achter staan. Reeds een in 1933 door de Minister van Economische Zaken ingestelde commissie van hoogleraren, bosbouwdeskundigen, waterstaatsdeskundigen en houthandelaren kwam tot deze conclusie.

De grief, die terecht tegen inlands hout bestaat is dat het over het algemeen minder recht, minder volhoutig, minder gelijkmatig gegroeid en noestiger is dan het buitenlands hout. Dit neemt echter niet weg, dat in vele gevallen het inlands hout evengoed, in sommige gevallen zelfs beter, kan worden gebruikt dan buitenlands hout, wanneer het hout bepaalde technische eigenschappen bezit die voor het doel waarvoor men het hout wenst te gebruiken de doorslag geven.

Ons land levert thans jaarlijks 600 à 700.000 m³ hout, welke hoeveelheid in de toekomst door gebruik van exotische snel groeiende, waardevolle houtsoorten zeker tot 1.000.000 m³ kan stijgen. De totale jaarlijkse behoefte bedraagt 5 à 6 miljoen m³ rondhout.

Het hout bestemd voor de land- en tuinbouw wordt geheel of nagenoeg geheel uit eigen land betrokken. Het gaat hier om: bloemstokken,

erwtensrijen, boonstaken, klaverruiters, dakruiters, bonenpalen, afrasteringspalen, boomstokken, boompalen, fruitschoren, heininghout, daksporen, gordingen, bergroeden en zaag- en paalhout voor hokken en schuren. Ook de klompen- en lucifersindustrie gebruiken uitsluitend inlands populieren- en wilgenhout. Zwaar noestvrij populierenhout is gezocht voor de triplexfabricage en fruitmandjes.

Voor waterstaatswerken wordt veel gebruik gemaakt van inlands grovedennenhout voor perkoenen, terwijl het zware eikenhout geschikt is voor meerpalen, ducdalven en remmingshout.

Van het voor de mijnen benodigde naaldhout wordt thans ongeveer de helft uit Nederland betrokken. Niet te lange heipalen is een sortiment dat dikwijls uit Nederlandse bossen wordt geleverd. Voor rustiek hekwerk en buitenbetimmeringen bij villabouw leent het zware inlandse naaldhout zich zeer goed.

Het inlandse iepenhout is van uitstekende kwaliteit en zeer in trek bij wagenmakers en bij de carrosseriebouw. De jaarlijkse kap neemt sterk af door de iepenziekte.

De borstelindustrie maakt veel gebruik van inlandse beuken, berken en elzen. Het essenhout en acaciahout leent zich zeer goed voor gereedschapsstelen en sporten van ladders door de grote taaiheid.

De kwaliteit van het Nederlandse hout is belangrijk op te voeren door betere bosaanleg, betere verzorging der bossen en gebruik van een beter ras van grovedennen waaraan men naarstig werkt. Het voortreffelijke werk van het Bosbouwproefstation T.N.O. in Wageningen en het Instituut voor Bosbouwkundig Onderzoek der Landbouwhogeschool wijzen nieuwe wegen voor aanleg en behandeling der bossen.

Langzaam begint men meer algemeen in te zien, dat bosbouw is een vorm van bodemcultuur, evenals de land- en tuinbouw, waarbij het er in

de eerste plaats om gaat de duurzaamheid van het bosbedrijf te verzekeren en het verkrijgen van een hoogwaardig product. De instelling van het Boschap, de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie voor de bosbouw en houtteelt kan hier goed werk verrichten.

Een uitgebreide voorlichting voor de bosbouw is nodig, alsmede het bevorderen van deskundig beheer om de bosbouw in ons land op een hoger peil te brengen.

Het is niet mogelijk een goed product te verkrijgen zonder een goede behandeling en sortering van het gevelde hout.

Als zo allen te samen werken kan in de niet te verre toekomst het Nederlandse hout aanzienlijk in kwaliteit worden verbeterd en dus meer algemeen bruikbaar worden gemaakt.

Na bezichtiging van de tentoonstelling werd over de voordracht van Ir Schenkenberg van Mierop van gedachten gewisseld, in het bijzonder over betere bosverzorging en beter opwerken. Een déjeuner dinatoire besloot deze bijeenkomst.

Keren wij thans tot de tentoonstelling terug. Terwijl men zich bij het geïmporteerde hout veelal heeft bepaald tot het exposeren van het ronde hout, het gezaagde product, een geschuurd en gelakt monster, alsmede enkele toepassingsmogelijkheden, kan men bij het inlandse hout juist een goede indruk opdoen van de verscheidenheid der meest gangbare sortimenten. Overigens had men ook hier aan de toepassingen aandacht geschonken, zoals blijkt uit de aanwezigheid van een complete mijngang, een deel van een uit kops grenen vervaardigde bedrijfsvloer, kruitwagens en nog vele andere houtproducten. Ditzelfde geldt evenzeer voor het buitenlandse hout, getuige de aanwezigheid van ducdalven en wasmachines naast bij voorbeeld deuren, lollystokjes, schoolbanken en voorzittershamers, om ook hiervan maar enkele mogelijkheden te noemen. Toch lag het accent bij het dikhout en de planken en niet bij het eindproduct. Daarvoor is aan dit laatste een te geringe plaats ingeruimd, hetgeen trouwens kennelijk welbewust is gedaan.

Ongetwijfeld mag deze tentoonstelling in de passende omgeving van onze hoofdstad als historisch centrum van de houthandel, geslaagd heten. Wij hopen dat de initiatiefnemers het niet bij één keer en één plaats zullen laten.

BERICHT OVER PRIJZEN VAN INLANDS HOUT SEIZOEN 1953/1954 No 1.

Verzameld door het Staatsbosbeheer

Afgesloten op 13 October 1953

Verklaring der gebruikte afkortingen:

I = bij inschrijving verkocht	L = liggend (geveld) uitgesnoeid
OH = onderhands verkocht	en uitgesleept tot bosrand
P = publiek verkocht	K = idem en op stapels gelegd
A = eerste kwaliteit	St = op stam
B = normale kwaliteit	G = gunstige ligging
C = slechte kwaliteit	O = ongunstige ligging.

Streek	wijze van verkoop	doorsnede op het midden met schors in cm	kwaliteit	aantal m ³	bewerkingsgraad	ligging	prijs per m ³ met schors in fl.	maand van verkoop	opmerkingen
GROVEDEN									
Salland	I	14	A	230	St	G	50	IX	
Twente	OH	8—15	B	240	St	G	41	VIII	kort
Achterhoek	OH	16—18	A	180	St	O	40	IX	met iets scherfhout
N. Veluwe	OH	4—8	B/C	100	St	O	21	VII	2e dunning
"	OH	4—10	B/C	80	St	O	21	VII	2e dunning
"	I	6—8	B/C	130	L	O	38	VI	geschild
"	OH	8—10	B/C	30	L	O	32	VII	geschild
"	I	14	B	260	L	O	45	VI	geschild
"	OH	16	B	100	St	O	49	VIII	
"	OH	18	A	10	L	O	75	IX	paalhout
O. Utrecht	OH	18	A/B	190	St	G	30	VII	
O. Brabant	OH	9—16	B/C	500	St	O	30	IX	dunning
N. Limburg	OH	9—10	B	220	St	G	30	VII	
M. Limburg	OH	10	A/B	140	St	G	31	IX	
"	OH	15	A	240	St	O	36	IX	
"	I	15—16	A	200	St	G	41	IX	
CORSICAANSE DEN									
Kop van Overijssel	OH	4—10	C	60	L	G	28	IX	geschild
LARIKS									
Achterhoek	OH	10—25	B	50	St	G	45	IX	
DOUGLAS									
N. Veluwe	OH	20	A/B	20	L	G	66	X	niet uitgesleept paalen zaaghout
AMERIKAANSE EIK									
Zeeland	OH	48	B/C	40	St	G	42		
BEUK									
Achterhoek	OH	50	A/B	60	St	G	60	IX	
POPULIEREN									
Twente	OH	50—55	B	10	St	G	44	IX	
Achterhoek	I	40—50	B	50	St	G	50	IX	
"	I	40—60	A	110	St	G	64	X	ged. schilklossen
"	OH	43	B	30	St	O	60	VIII	
Z. Veluwe	OH	38	B	50	St	G	45	IX	
Zws. Vlaanderen	OH	40	A/B	30	St	G	41	X	

Streek	wijze van verkoop	doorsnede op het midden met schors in cm	kwaliteit	aantal m ³	bewerkingsgraad	ligging	prijs per m ³ met schors in fl.	maand van verkoop	opmerkingen
Zws. Vlaanderen	I	41	B	150	St	G	36	IX	
"	I	44	A/B	200	St	G	52	VII	
"	OH	45	A	20	St	G	50	X	
"	I	48	B/C	160	St	G	33	IX	
"	I	52	B	200	St	G	53	VII	
W. Brabant	OH	45	B	60	St	O	45	VII	
"	OH	45	A	10	St	G	59	IX	

GEREEDGEMAAKTE HOUTSORTIMENTEN
GROVEDEN

Twente	OH	5— 9 A	30	—	G	40	VII mijnhout
"	OH	6— 9 A	40	—	G	45	VII perkoenen
"	OH	4— 5 A/B	6000	—	G	22	VII klaverruiters